

Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă

Rezumat

Raportul anual 2015

Europe Direct este un serviciu destinat să vă ajute să găsiți răspunsuri la întrebările pe care vi le puneți despre Uniunea Europeană.

**Un număr unic gratuit (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) Informațiile primite sunt gratuite, la fel ca și cea mai mare parte a apelurilor telefonice (unii operatori și unele cabine telefonice și hoteluri taxează totuși aceste apeluri).

Numeroase alte informații despre Uniunea Europeană sunt disponibile pe internet pe serverul Europa (<http://europa.eu>).

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2016

ISBN 978-92-9240-946-3

ISSN 1977-2610

doi:10.2802/958435

Număr de catalog: TE-AF-16-001-RO-N

© Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă, 2016
Reproducerea textului este autorizată cu condiția menționării sursei

Fotografii

Copertă: din dreapta sus, în sensul acelor de ceasornic: ©SHUTTERSTOCK/bikeriderlondon, ©European Union, 2016/EC - Audiovisual Service/Photo: Steffi Loos, ©wavebreakmedia/Shutterstock, ©EU-OSHA/Nuno Oliveira

La încheierea unui nou an de provocări și realizări, EU-OSHA are numeroase subiecte la care să reflecteze cu privire la anul 2015. Au fost diseminate primele concluzii ale sondajului său emblematic – a doua ediție a Sondajului european în rândul întreprinderilor privind riscurile noi și emergente (ESENTER-2). S-a lansat un nou tablou de bord online interactiv al sondajului, care le permite utilizatorilor să „exploreze” baza de date ESENTER. De asemenea, s-a muncit mult și la proiectul Parlamentului European „Munca în condiții mai bune de securitate și sănătate la orice vârstă”, ale cărui rezultate sunt valorificate în cadrul campaniei „Locuri de muncă sigure și sănătoase” 2016-2017. În plus, a fost un an deosebit de fructuos pentru proiectul EU-OSHA de evaluare interactivă online a riscurilor (*Online interactive Risk Assessment – OiRA*), a cărui evaluare a arătat că generează un grad înalt de satisfacție, proiectului fiindu-i acordat și un certificat de bune practici din partea programului Premiul european pentru sectorul public (*European Public Sector Award – EPSA*). Ceremonia de decernare a premiilor pentru bune practici din cadrul campaniei „Locuri de muncă sigure și sănătoase” și Reuniunea la nivel înalt pe tema locurilor de muncă sigure și sănătoase au ocupat un loc important în calendarul campaniei; de asemenea, au început pregătirile pentru campania „Locuri de muncă sănătoase pentru toate vârstele” 2016-2017.

1 Anticiparea schimbărilor

Într-o perioadă în care mediul de lucru este în continuă schimbare, devin din ce în ce mai importante anticiparea schimbărilor și identificarea riscurilor noi și emergente pe care acestea le-ar putea genera pentru securitatea și sănătatea în muncă a lucrătorilor (SSM). Pentru a contribui la atingerea acestui obiectiv, EU-OSHA realizează ample studii [prospective](#), a căror abordare constă în construirea de scenarii pentru a identifica riscurile pe termen lung. Pornind de la succesul celor două studii privind riscurile noi și emergente pe care le-a finalizat în 2014¹, EU-OSHA a publicat o licitație pentru un proiect prospectiv de doi ani care să analizeze gradul de răspândire a TIC și a schimbărilor în locul de desfășurare a muncii². Acest contract, atribuit în decembrie 2015, va avea un orizont de timp de 10 ani, iar activitățile au demarat la începutul anului 2016.

© Uniunea Europeană, 2016/CE - Serviciul audiovizual / Foto: Steff Loos

La fel de importantă ca efectuarea de cercetări privind provocările viitoare în materie de SSM este încurajarea discuțiilor între părțile interesate cu privire la riscurile noi și emergente. În acest scop, în 2015 EU-OSHA a comandat trei articole de analiză specializată referitoare la diferite aspecte ale viitorului muncii și la impactul acestuia asupra securității și sănătății: (1) [externalizarea spre public \(crowdsourcing\)](#), adică [activitățile remunerate organizate prin intermediul burselor de muncă](#); (2) [medicamentele de stimulare a performanțelor](#), a căror utilizare abuzivă este de așteptat să crească, având în vedere locurile de muncă tot mai competitive; și (3) [robotica și dezvoltarea inteligenței artificiale](#). Autorii au prezentat articolele punctelor focale naționale și reprezentanților Comisiei Europene la Bilbao în iunie 2015, generând dezbateri aprinse.

În sfârșit, în decembrie 2015 s-a publicat o analiză a factorilor esențiali pentru adoptarea efectivă a rezultatelor studiilor prospective³, ale cărei concluzii vor spori impactul acestor studii și vor ajuta la integrarea lor pe scară mai largă în elaborarea politicilor.

¹ „Studiu pentru definirea sferei proiectului de anticipare a riscurilor și provocărilor noi și emergente la adresa securității și sănătății în muncă (SSM)” și „Previziuni legate de riscurile noi și emergente la adresa SSM asociate noilor tehnologii din cadrul locurilor de muncă ecologice”.

² „Previziuni legate de riscurile noi și emergente la adresa SSM asociate tehnologiilor informației și comunicațiilor (TIC) și locului de desfășurare a muncii până în 2025”.

³ „Factori de succes pentru influențarea politicilor de către studiile prospective”.

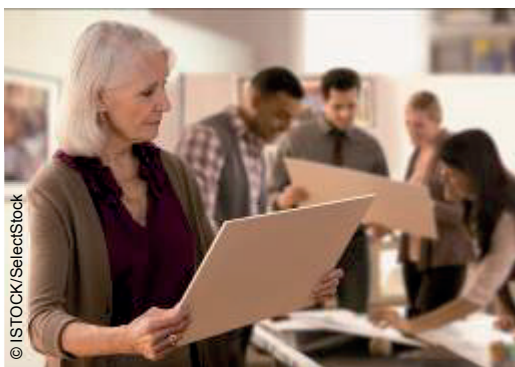
2 Date și cifre

ESENER

[ESENER](#) este unul dintre proiectele emblematice ale EU-OSHA. Fiind un studiu aprofundat al locurilor de muncă din întreaga Europă, inclusiv al microîntreprinderilor și întreprinderilor mici, acesta prezintă o imagine detaliată a modului în care sunt gestionate riscurile în materie de SSM. Sondajul ESENER-2 s-a desfășurat în aproape 50 000 de locuri de muncă din 36 de țări. Prima analiză a rezultatelor și rezumatul au fost publicate în februarie și, respectiv, iunie 2015, iar principalele constatări au fost lansate în cadrul Conferinței președinției letone de la Riga din luna aprilie.

Noul [tablou de bord online interactiv al sondajului](#), realizat de EU-OSHA, le permite utilizatorilor să exploreze cu ușurință constatările sondajului. Rezultatele pot fi filtrate după mărimea întreprinderii sau sectorul de activitate și pot fi vizualizate pentru Europa în ansamblu sau pentru fiecare țară în parte, prezentarea lor făcându-se fie sub formă de hartă, fie de grafic cu bare. În general, sondajul ESENER-2 a identificat riscurile psihosociale și pe cele care conduc la tulburări musculo-scheletice drept factorii de risc cu cea mai mare răspândire. De asemenea, sondajul a arătat că evaluarea riscurilor reprezintă în continuare cel mai bun prim pas în combaterea riscurilor la locul de muncă și că un nivel ridicat de participare a lucrătorilor este un indicator precis al unei bune gestionări în domeniul SSM.

Analize generale în domeniul SSM

În anul 2015, factorilor de decizie, specialiștilor în domeniul SSM și reprezentanților partenerilor sociali le-au fost prezentate principalele constatări și concluzii ale proiectului-pilot „[Munca în condiții mai bune de securitate și sănătate la orice vârstă — securitatea și sănătatea în muncă în contextul îmbătrânirii populației active](#)”. Acest proiect își propune să înțeleagă problemele de SSM cauzate de îmbătrânirea populației active a Europei, iar conferința a creat oportunitatea de a obține feedback, opinii ale experților și discuții pe marginea constatărilor, în vederea elaborării unei abordări mai cuprinzătoare a domeniului SSM la nivelul Europei. Importanța acestui

subiect este atât de mare încât a inspirat campania din 2016-2017 – [Locuri de muncă sănătoase pentru toate vârstele](#).

O a doua analiză a EU-OSHA în domeniul SSM se concentrează asupra unui alt grup-țintă important: [microîntreprinderile și întreprinderile mici](#)⁴. Aceste întreprinderi sunt vitale pentru economia Europei – în ele lucrează aproximativ jumătate din forța de muncă a Uniunii Europene –, dar, atunci când este vorba despre gestionarea riscurilor legate de SSM, se confruntă cu provocări deosebite. Primul pachet de lucru al proiectului (dintr-un total de patru) a fost finalizat în 2015, una dintre principalele concluzii fiind că succesul unei microîntreprinderi sau al unei întreprinderi mici în gestionarea SSM nu este determinat doar resursele aflate la dispoziția acesteia, ci și de contextul mai larg în care își desfășoară activitatea.

În 2015 au fost lansate analize noi în domeniul SSM. Prima dintre acestea, referitoare la invaliditatea și bolile profesionale, va lua în discuție trei teme: (1) readaptarea lucrătorilor afectați de cancer, (2) bolile profesionale provocate de agenți biologici și (3) metodele de identificare a bolilor profesionale. Cea de a doua analiză vizează unul dintre obiectivele majore ale agenției: să ajute factorii de decizie și cercetătorii să înțeleagă costurile aferente unui sistem SSM precar și beneficiile care se pot obține printr-o bună gestionare a SSM. Acesta este un proiect multianual care are ca scop obținerea unor estimări mai bune ale costurilor aferente bolilor, accidentelor și deceselor profesionale.

⁴ „Îmbunătățirea securității și sănătății în muncă în cadrul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici din Europa”.

3 Instrumente pentru gestionarea SSM

[OiRA](#) este o platformă web în cadrul căreia utilizatorii pot realiza repede și ușor evaluări gratuite ale riscurilor. Platforma cuprinde instrumente specifice pentru anumite sectoare și a fost creată special pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici. În 2015 s-a comandat o evaluare a OiRA, iar rezultatele au arătat că părțile interesate sunt foarte mulțumite de proiect și așteaptă ca acesta să se dezvolte în continuare. Până la sfârșitul anului 2015, numărul total al instrumentelor OiRA ajunsese la 86, iar alte 30 erau în curs de elaborare, existând instrumente noi pentru o varietate de sectoare, printre care cel al alimentației publice, al sportului și al spectacolelor live. Tot în 2015 s-a lansat și o nouă interfață, OiRA 2.0, care îmbunătățește experiența generală a utilizatorilor. Iar pentru a încheia anul cu o reușită, proiectului OiRA i s-a acordat în noiembrie un certificat de bune practici din partea programului Premiul european pentru sectorul public.

În afară de OiRA, sunt în curs de elaborare din ce în ce mai multe instrumente electronice. EU-OSHA și-a asumat rolul de a facilita elaborarea și promovarea acestora prin intermediul site-ului său, mai degrabă decât să dezvolte ea însăși instrumente electronice. În 2015, agenția a organizat două seminare pe tema instrumentelor electronice: unul referitor la realizarea de aplicații pentru telefoanele mobile și unul pe tema instrumentelor electronice pentru microîntreprinderi și întreprinderi mici.

4 Sensibilizare

Campanii

În cadrul [campaniei „Managementul stresului pentru locuri de muncă sănătoase”](#) din 2014-2015, o contribuție semnificativă au avut-o partenerii EU-OSHA, inclusiv partenerii oficiali ai campaniei, partenerii media și punctele focale. În campanie au fost atrași peste [100 de parteneri oficiali](#), care au organizat o gamă largă de activități, printre care cursuri de formare, ateliere de lucru și seminare. În plus, cei [34 de parteneri media](#) ai campaniei au contribuit la difuzarea mesajului campaniei pe o scară cât mai largă și au organizat diverse evenimente.

Reuniunea la nivel înalt pe tema locurilor de muncă sigure și sănătoase din noiembrie 2015, dedicată memoriei doctorului Eusebio Rial González

care a reunit peste 300 de participanți din întreaga Europă pentru a arunca o privire retrospectivă asupra campaniei, dar și spre viitor. Evenimentul a fost dedicat memoriei doctorului Eusebio Rial González (1966-2014), arhitectul acestei campanii.

Analiza comparativă — sau schimbul de bune practici — capătă o importanță din ce în ce mai mare pentru partenerii de campanie ai EU-OSHA. Primul eveniment de analiză comparativă a avut loc în cursul campaniei 2012-2013, iar de atunci succesul acestor evenimente continuă să crească. În iulie

Decernarea [Premiilor pentru bune practici](#) a fost unul dintre punctele de interes din calendarul campaniei „Locuri de muncă sigure și sănătoase” 2014-2015. Ceremonia de decernare a avut loc în cadrul Conferinței președinției letone de la Riga din aprilie 2015. 11 organizații au fost premiate, iar alte 12 elogiuate. Aceste exemple de bune practici arată că, indiferent de tipul organizației, riscurile psihosociale pot fi gestionate cu succes. În octombrie 2015, [Săptămâna Europeană pentru sănătate și securitate în muncă](#) a generat dezbateri despre riscurile psihosociale și stresul la locul de muncă în toată Europa, prin organizarea de către punctele focale a unor evenimente variate. Iar [Reuniunea la nivel înalt pe tema locurilor de muncă sigure și sănătoase](#) din luna noiembrie a constituit un alt punct de interes,

2015, EU-OSHA a publicat un raport privind inițiativele de analiză comparativă care au fost încununate de succes⁵.

Pachetul de asistență pentru campania europeană oferă punctelor focale naționale sprijin practic în activitățile de campanie, iar pachetul din 2015 s-a bucurat de o mare popularitate. Punctele focale au solicitat 19 reuniuni naționale ale partenerilor, 65 de seminare pentru părțile interesate și 11 interviuri, pentru a menționa doar câteva. Această campanie a adus și câteva „premiere” importante: buletinul informativ al campaniei se publică o dată la 2 luni și oferă informații și știri despre activitățile campaniei, iar rețelele de socializare au fost folosite cu succes pentru a promova campania @EUmanagestress. Până la încheierea campaniei, contul de Twitter @EU_OSHA era urmărit de 14 000 de persoane.

Eveniment dedicat schimbului de bune practici, desfășurat la Bruxelles în perioada 5-6 martie 2015

Pregătirile pentru campania „[Locuri de muncă sănătoase pentru toate vârstele](#)” 2016-17 au ajuns într-un stadiu avansat. Campania se adresează populației active în curs de îmbătrânire a Europei, promovând o viață profesională durabilă pentru toate vârstele.

Activități de sensibilizare

În octombrie 2015, [Premiul de film dedicat locurilor de muncă sănătoase](#) a fost prezentat la DOK Leipzig pentru al șaptelea an consecutiv. Au fost doi câștigători. Primul, documentarul „Work for One Day” (Muncă timp de o zi) al Ritei Bakacs, se concentrează asupra angajării de zilieri dimineața devreme și despre efectul istovitor al muncii grele, al remunerației mici și al lipsei de securitate. Cel de al doilea, filmul de animație „Automatic Fitness” de Alejandra Tomei și Alberto Couceiro, este o satiră cinică la adresa ideii de „resurse umane” în mediul de lucru modern, o lume caracterizată de prea multă muncă ce contrastează puternic cu lumea locurilor de muncă precare.

Premiul de film dedicat locurilor de muncă sănătoase, prezentat la DOK Leipzig

Și Napo a jucat un rol esențial în activitatea de sensibilizare desfășurată de EU-OSHA în 2015. S-a produs un nou film despre pericolele electrice, [Napo ... în situații „de șoc”](#), și s-a lansat [noul site Napo](#), de pe care filmele și scenele se pot descărca mult mai ușor. Deoarece și setul de instrumente online [Resurse pentru învățători](#), cu planuri de lecție și resurse bazate pe filmele cu Napo, s-a dezvoltat în ultimii 3 ani, EU-OSHA a solicitat o evaluare externă. S-a constatat prin aceasta că punctele focale naționale și utilizatorii sunt foarte mulțumiți de calitatea resurselor, urmând a fi aduse îmbunătățiri în ceea ce privește diseminarea setului de instrumente.

Nu în ultimul rând, în 2015 au avut loc diverse evenimente. De Ziua Europei, EU-OSHA a înființat un stand de la care să discute cu locuitorii din Bilbao despre securitate și sănătate. De asemenea, EU-OSHA a participat la o varietate de evenimente, inclusiv la cel de al 31-lea Congres internațional cu privire la securitatea și sănătatea în muncă de la Seul, la cel de al 13-lea Congres al Confederației Europene a Sindicatelor (CES) de la Paris și la Congresul internațional și salonul comercial A+A organizat la sfârșitul lui octombrie la Düsseldorf.

⁵ „[Trecere în revistă a inițiativelor care au realizat cu succes analize comparative privind securitatea și sănătatea în muncă](#)”.

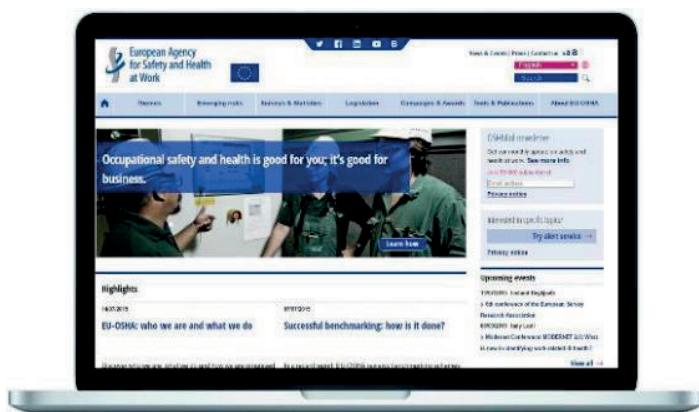
Diseminarea cunoștințelor printr-o rețea

[OSHWiki](#) este platforma web multilingvă a EU-OSHA prin intermediul căreia utilizatorii își pot împărtăși cunoștințele în materie de SSM și pot colabora în rețea online. Scopul său este de a furniza o sursă de informare autorizată și accesibilă prin care informațiile pot fi actualizate sau traduse cu ușurință de către comunitatea OSHwiki. Doar autorii acreditați pot scrie articole. După lansarea OSHwiki în 2014, obiectivul anului 2015 a constat în extinderea bazei de cunoștințe prin utilizarea rețelelor de socializare pentru a promova OSHwiki și a atrage noi autori. Ca urmare, s-au publicat articole noi, cele existente au fost editate și traduse, iar site-ul OSHwiki a înregistrat o creștere uriașă a numărului de vizitatori.

Colaborarea în rețea și comunicarea instituțională

În cursul anului 2015, Consiliul de conducere și Biroul au pus în aplicare măsuri care să le permită să planifice pe termen mai lung, de exemplu prin reorganizarea programului de ședințe pentru o mai bună corelare cu ciclul de planificare și raportare a activităților EU-OSHA. Printre celelalte decizii luate, se numără adoptarea planului de management pe 2016, tema campaniei „Locuri de muncă sigure și sănătoase” 2018-2019 (care se va axa pe substanțele periculoase) și punerea în aplicare a unor măsuri suplimentare de prevenire a fraudei și a conflictelor de interese.

La nivel european, EU-OSHA a continuat să colaboreze cu Parlamentul și cu Comisia, oferind consiliere cu privire la SSM comitetelor sectoriale de dialog social, precum și sprijin și asistență Consiliului Uniunii Europene. De asemenea, agenția a colaborat strâns cu partenerii sociali europeni. De exemplu, a promovat și a participat la un atelier de lucru privind genul și condițiile de muncă durabile la conferința din martie a Institutului European al Sindicatelor pe tema sănătății și muncii femeilor.

În iunie s-a lansat [noul site oficial al EU-OSHA](#). Pe lângă faptul că are un aspect proaspăt, site-ul permite acum o navigare mai ușoară și este mai ușor de utilizat pe dispozitive mobile. Până la sfârșitul anului 2015, site-ul avusese peste 2,5 milioane de vizitatori. Noua strategie de gestionare a relațiilor cu clienții, aflată în curs de elaborare în 2015, va fi integrată în site-ul oficial. Rețelele de socializare au ajutat agenția să fie cunoscută de mai multe persoane decât oricând, iar numărul de adepți și de persoane care îi urmăresc activitatea crește constant.

În cadrul Instrumentului de asistență pentru preaderare, EU-OSHA colaborează de peste 10 ani cu punctele focale SSM din Turcia și din alte țări și teritorii din Balcanii de Vest, pregătindu-le pentru integrarea în sistemul EU-OSHA. După o pauză de un an, în noiembrie 2015 s-a semnat un nou contract, care îi permite agenției să ofere în continuare sprijin financiar și practic în 2016.

Proiectul de doi ani al EU-OSHA privind politica europeană de vecinătate s-a încheiat în ianuarie 2016. Pe parcursul celor doi ani de proiect, EU-OSHA a avut o contribuție valoroasă la elaborarea sistemelor SSM în țările parteneriatului estic și sudic, contribuind la înființarea de puncte focale, la consolidarea capacităților, la schimbul de bune practici și la traducerea materialelor importante în mai multe limbi.

CUM VĂ PUTEȚI PROCURA PUBLICAȚIILE UNIUNII EUROPENE?

Publicații gratuite:

- un singur exemplar:
pe site-ul EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- mai multe exemplare/postere/hărți:
de la reprezentanțele Uniunii Europene (http://ec.europa.eu/represent_ro.htm),
de la delegațiile din țările care nu sunt membre ale UE (http://eeas.europa.eu/delegations/index_ro.htm)
sau contactând rețeaua Europe Direct (http://europa.eu/europedirect/index_ro.htm)
la numărul 00 800 6 7 8 9 10 11 (gratuit în toată UE) (*).

(*) Informațiile primite sunt gratuite, la fel ca și cea mai mare parte a apelurilor telefonice (unii operatori și unele cabine telefonice și hoteluri taxează totuși aceste apeluri).

Publicații contra cost:

- pe site-ul EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Agenția Europeană pentru Securitate și Sănătate în Muncă (EU-OSHA) contribuie la transformarea Europei într-un loc de muncă mai sigur, mai sănătos și mai productiv. Agenția cercetează, elaborează și difuzează informații fiabile, echilibrate și imparțiale privind sănătatea și securitatea și organizează campanii paneuropene de sensibilizare. Înființată de Uniunea Europeană în 1994 și având sediul în Spania, la Bilbao, agenția reunește reprezentanți ai Comisiei Europene, ai guvernelor statelor membre, ai patronatelor și sindicatelor, precum și experți renumiți din toate statele membre ale UE și din afara lor.

Agenția Europeană pentru Sănătate și Securitate în Muncă

12 Santiago de Compostela,

E-48003 Bilbao, Spania

Tel. +34 944358400

Fax +34 944358401

E-mail: information@osha.europa.eu

<http://osha.europa.eu>